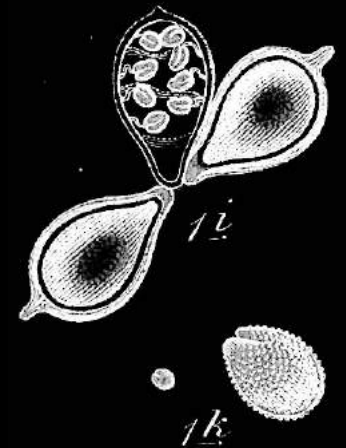

Huttentutzaden uit oliemolen De Oude Haas te Zaandijk

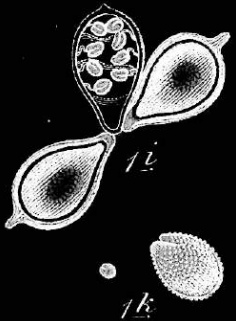
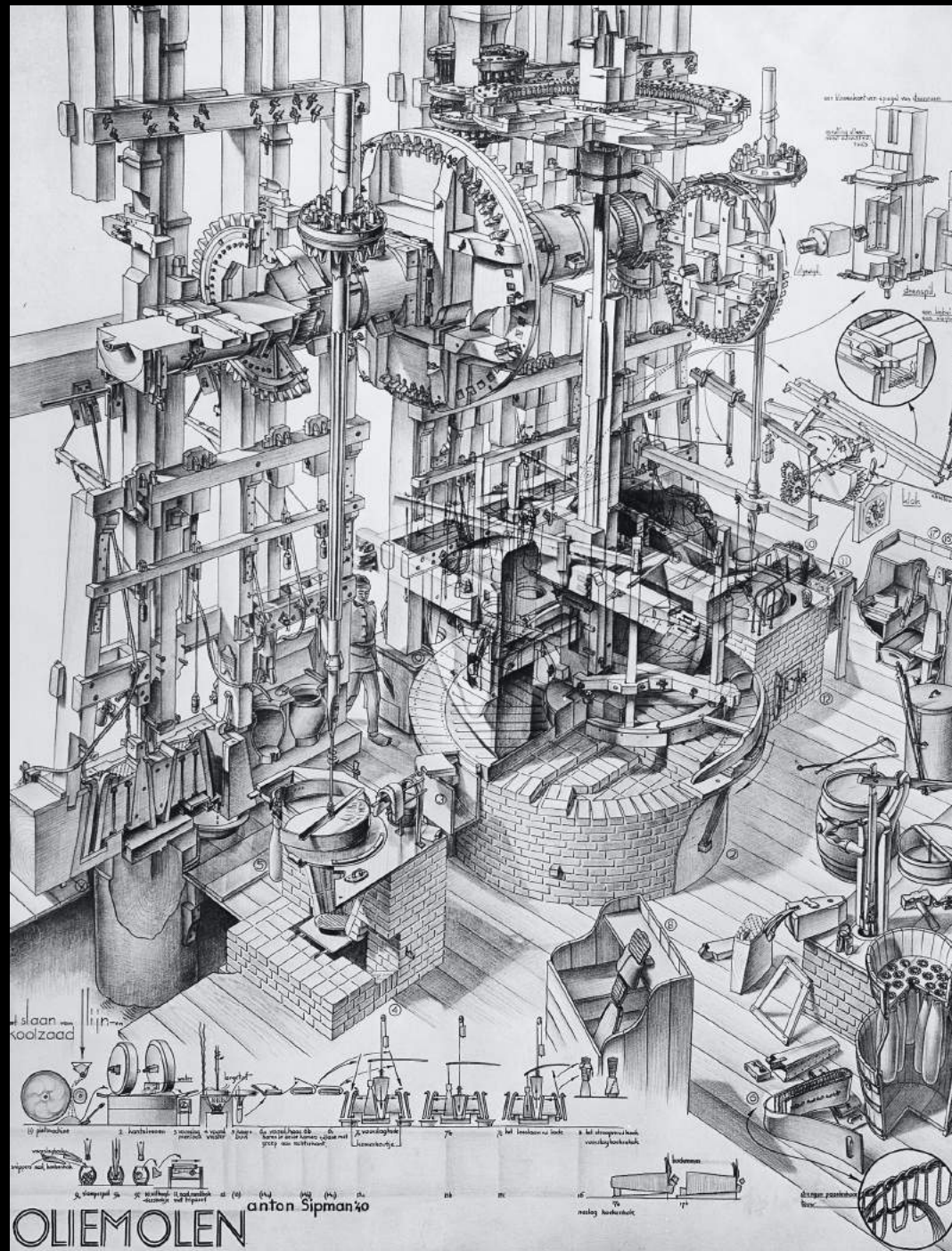
Jippe Kreuning

adviseur Vereniging De Hollandsche Molen
archeobotanicus & molenaar oliemolen DE BONTE HEN

De oliemolen

De oliemolen

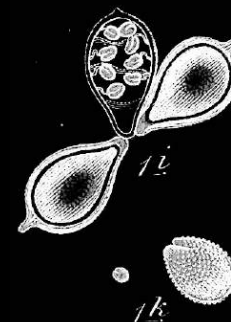
*Verf en andere
conserveringsmiddelen*

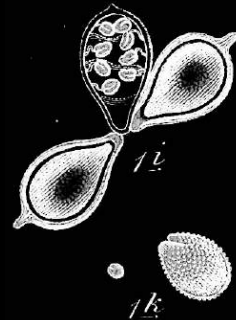
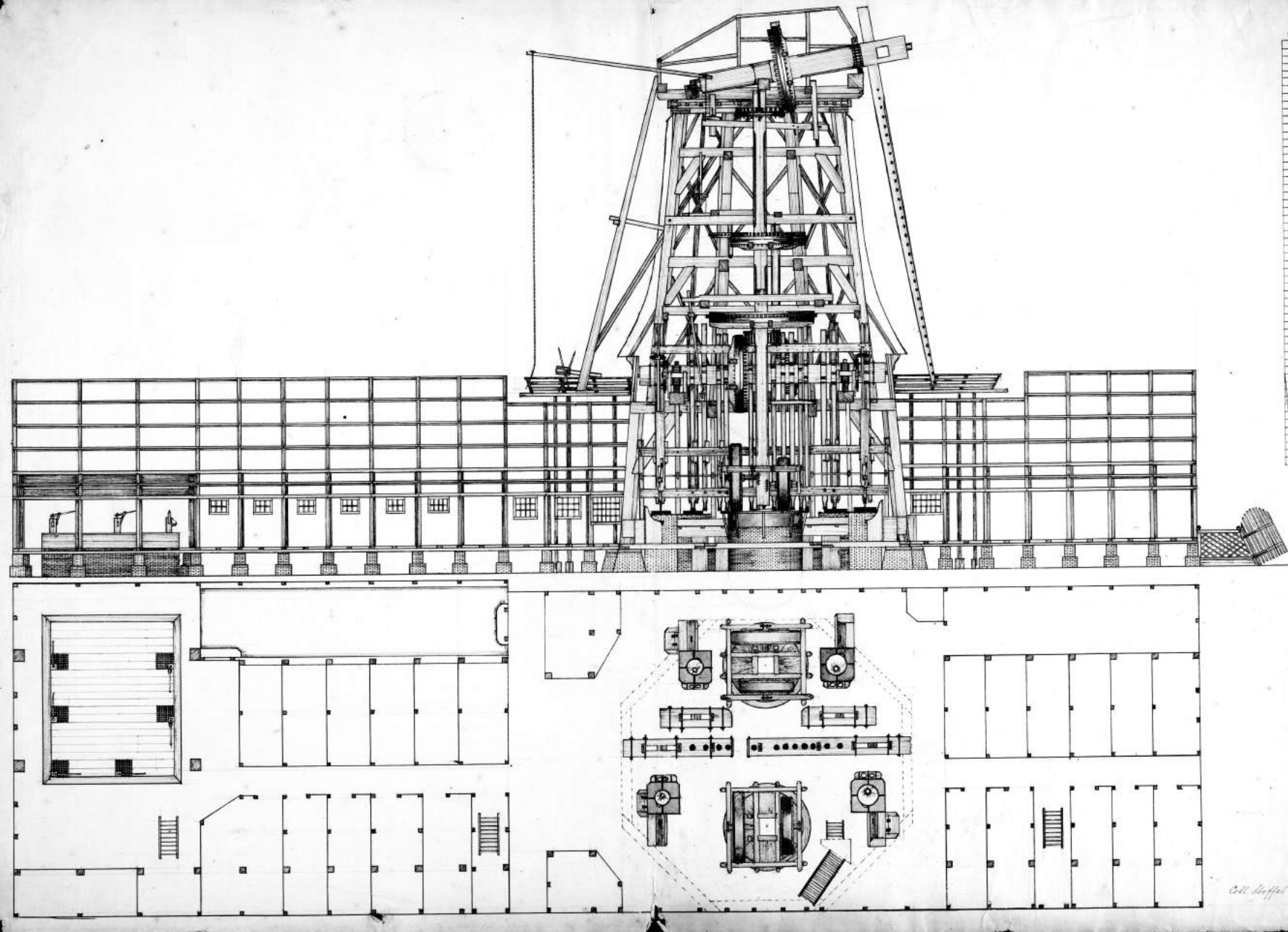

Verlichting, zeepfabricage, enzovoorts...

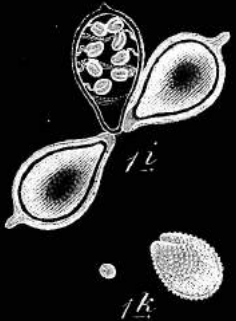
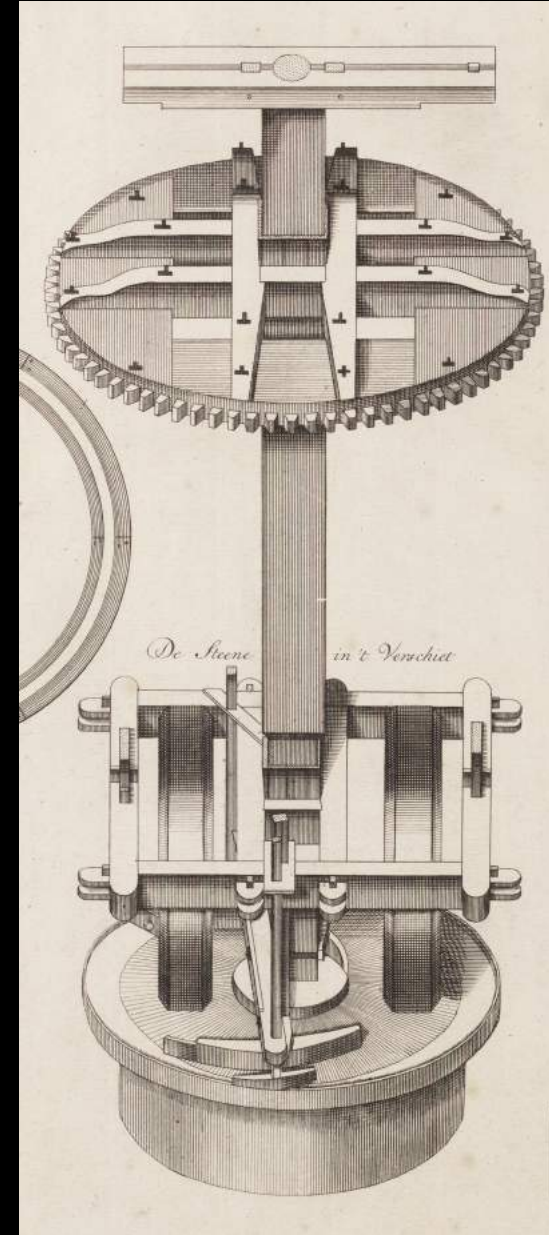
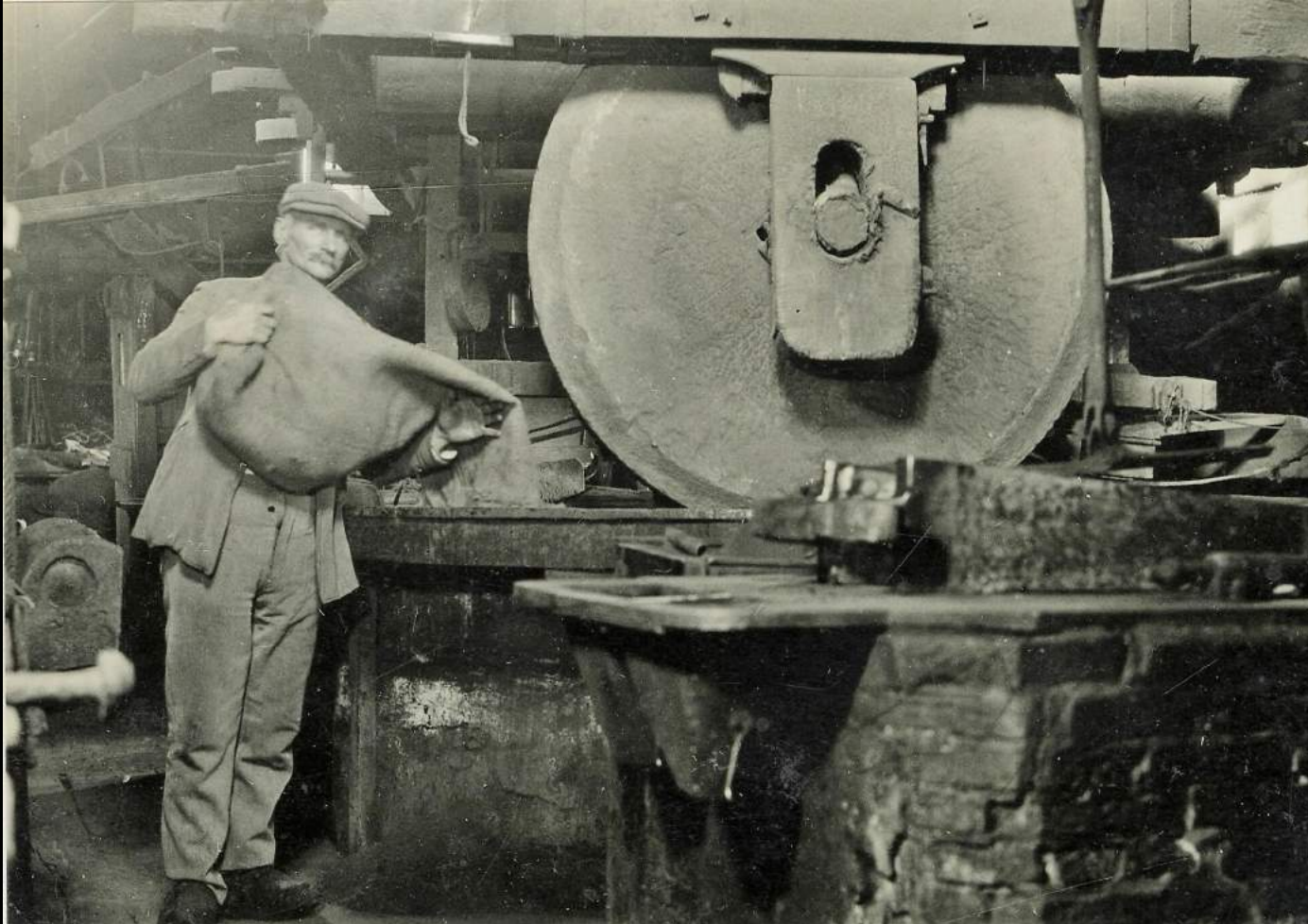
Voedingsmiddel

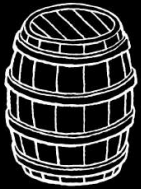

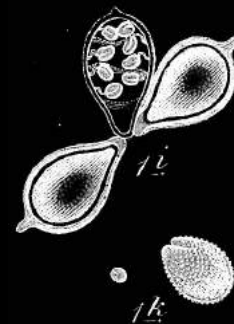
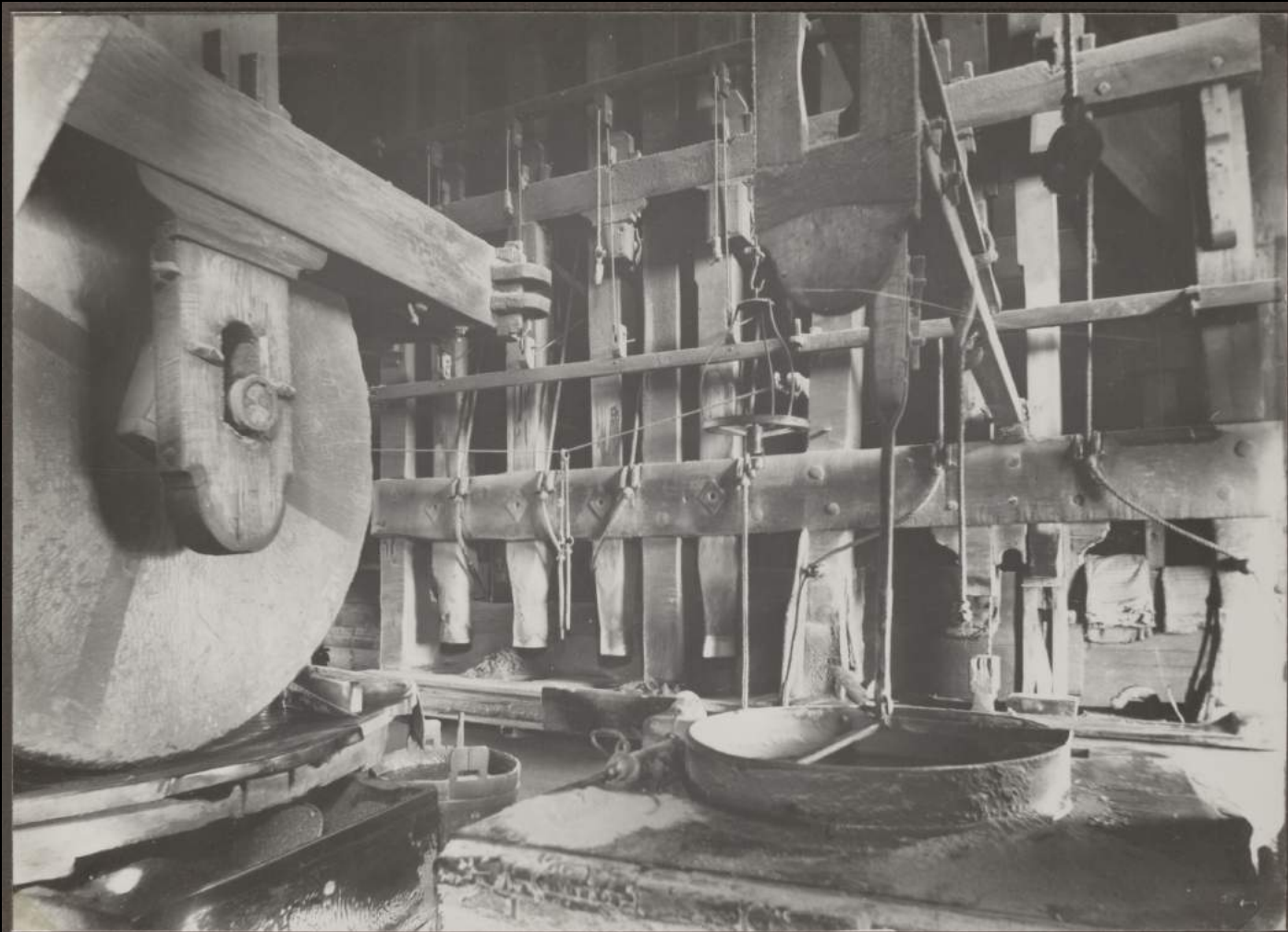

De kollergang

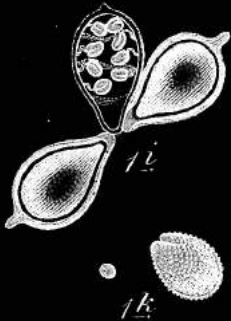
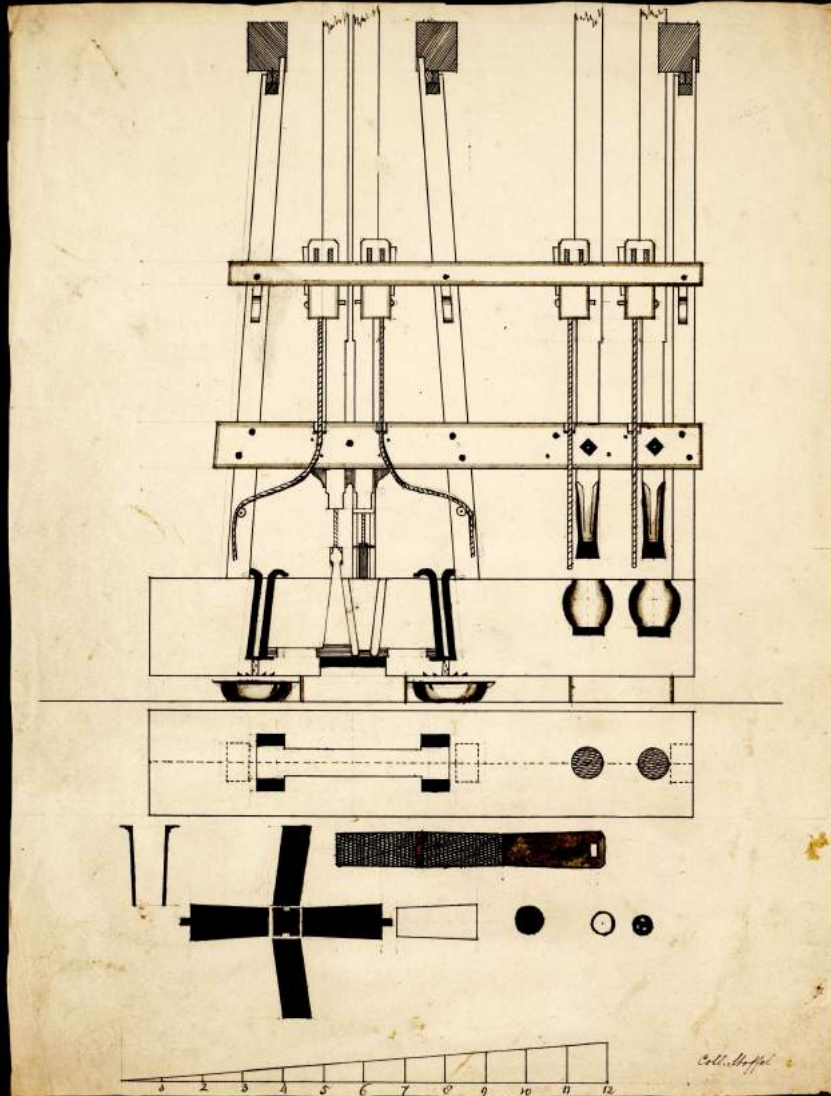

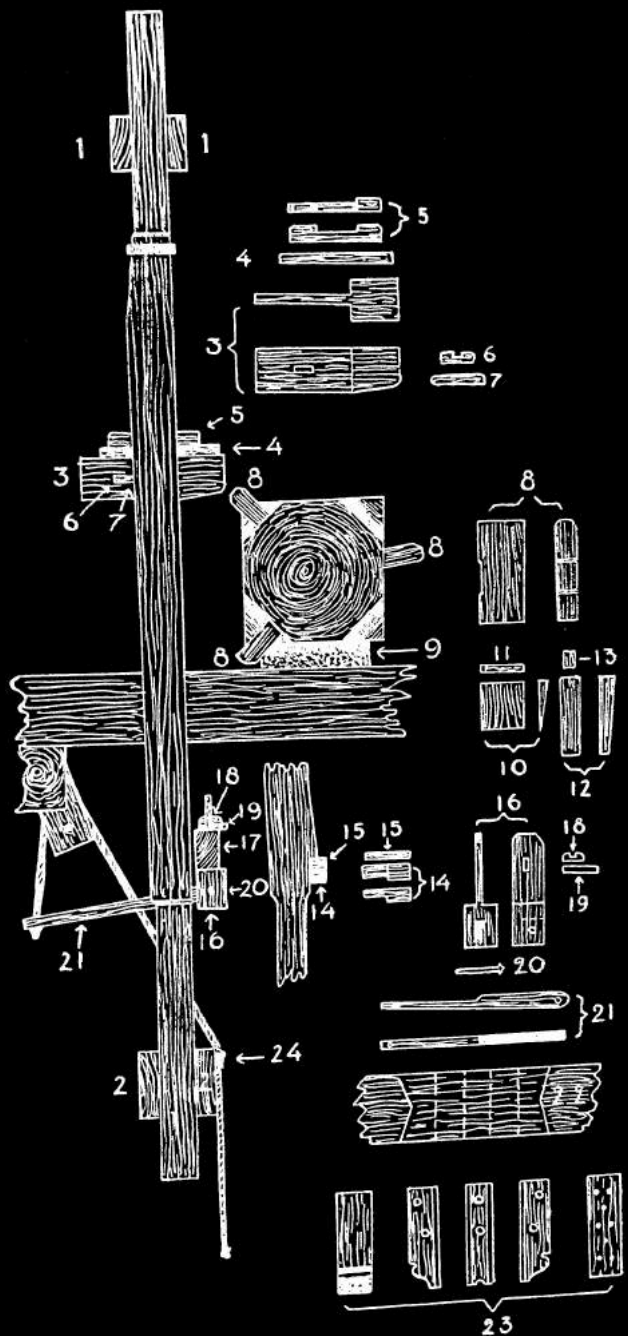
Het vuister

Het slagblok en het *laadgoed*

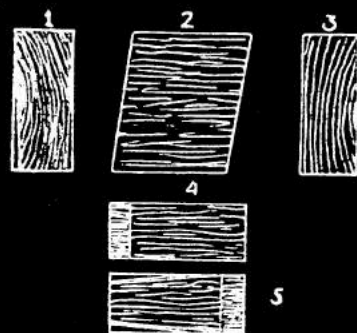
„Gaander”, jager of jaagijzer: „kamerzijde” en „op z'n kant”.
Staat in een rekening van 1828 te boek voor f. 9,—, doch zal toen „voor oud” zijn gekocht. Nieuw kostte zoo'n „ijzer” veel méér.

Boven- en zijaanzicht van een „Fontijnijzer”.

Onder- en zijaanzicht van een „Klapmuts”.

Het „Kussen” (het linker uit de lade).

1: het z.g. „ijzerènd”, dat tegen de „gaander” drukt.

2: zijaanzicht.

3: het „beitelènd”, waar de „los-beitel” tegen aansluit.

4: bovenaanzicht.

5: de onderkant.

Kussens zijn van iepen hout gemaakt.

Een kussen kostte in 1828/'29 — 80 stuivers; in 1858 f. 4,50. Dit waren de prijzen van naslagkussens, die voor het voorslag, welke grooter waren, kostten iets meer

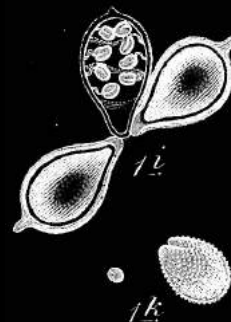

Schei, van steenbeuken hout. Prijs onbewerkt, in 1828/'39 — 10 stuivers; in 1858 f. 0,70.

Slagbeitel, van steenbeuken hout. Prijs, onbewerkt, in 1828/'29 — 35 à 40 stuivers, naar gelang van de breedte der beitel; in 1858 f. 1,60 à f. 1,70.

Aan de slagbeitel is de „pees” bevestigd: een stuk dubbel geslagen en gedeeltelijk gespleten leer, waarin de „knevel” is gevat welke

Balans 7 Juli 1866

1.	De Akten de Katoel met Inventaris, goederen & gereedschappen.	2000	.
2.	Landraaije.	3000	.
3.	Prolet.	2000	.
4.	Peelsnij.	3000	.
5.	Malv. Maan.	3000	.
6.	Goederen & gereedschap.	81403	72
7.	De overige Debitoren.	12479	08
8.	Kasgeld.	64680	00
9.	Saldo van de Kas van de Ontvang. Balans.	13351	75
10.	Saldo van de Kas van de Uitg. Balans.	16024	67
11.	De overige Creditoren.	18	35
12.	De overige Creditoren.	8060	85
	aan de Kas.	7332	94
	aan de Kas.	2041	18
	aan de Kas.	23354	97
	aan de Kas.	210961	79
	aan de Kas.	109	01
	aan de Kas.	89	66
	aan de Kas.	1	16
	aan de Kas.	418	33
	aan de Kas.	243	63
	aan de Kas.	061	79
	aan de Kas.	210000	.
	aan de Kas.	21500	.
	aan de Kas.	21500	.
	aan de Kas.	43000	.
	aan de Kas.	5000	.
	aan de Kas.	48000	.
	aan de Kas.	162000	.
	aan de Kas.	81000	.
	aan de Kas.	81000	.
	aan de Kas.	162000	.

Koop aan de Loan, 7 Juli 1866

C. G. von Reeken
J. Dugris

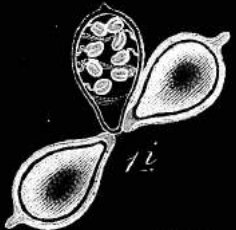
Balans 7 Juli 1866.

1.	De Akten de Katoel met Inventaris, goederen & gereedschappen.	2000	.
2.	Landraaije.	3000	.
3.	Prolet.	2000	.
4.	Peelsnij.	3000	.
5.	Malv. Maan.	3000	.

Blijft zuiver Kapitaal	162.000	.
Maarvan In Eigendom toebehoort aan:		
C. G. von Reeken	81.000	.
J. Dugris & Co.	81.000	.
	162.000	.

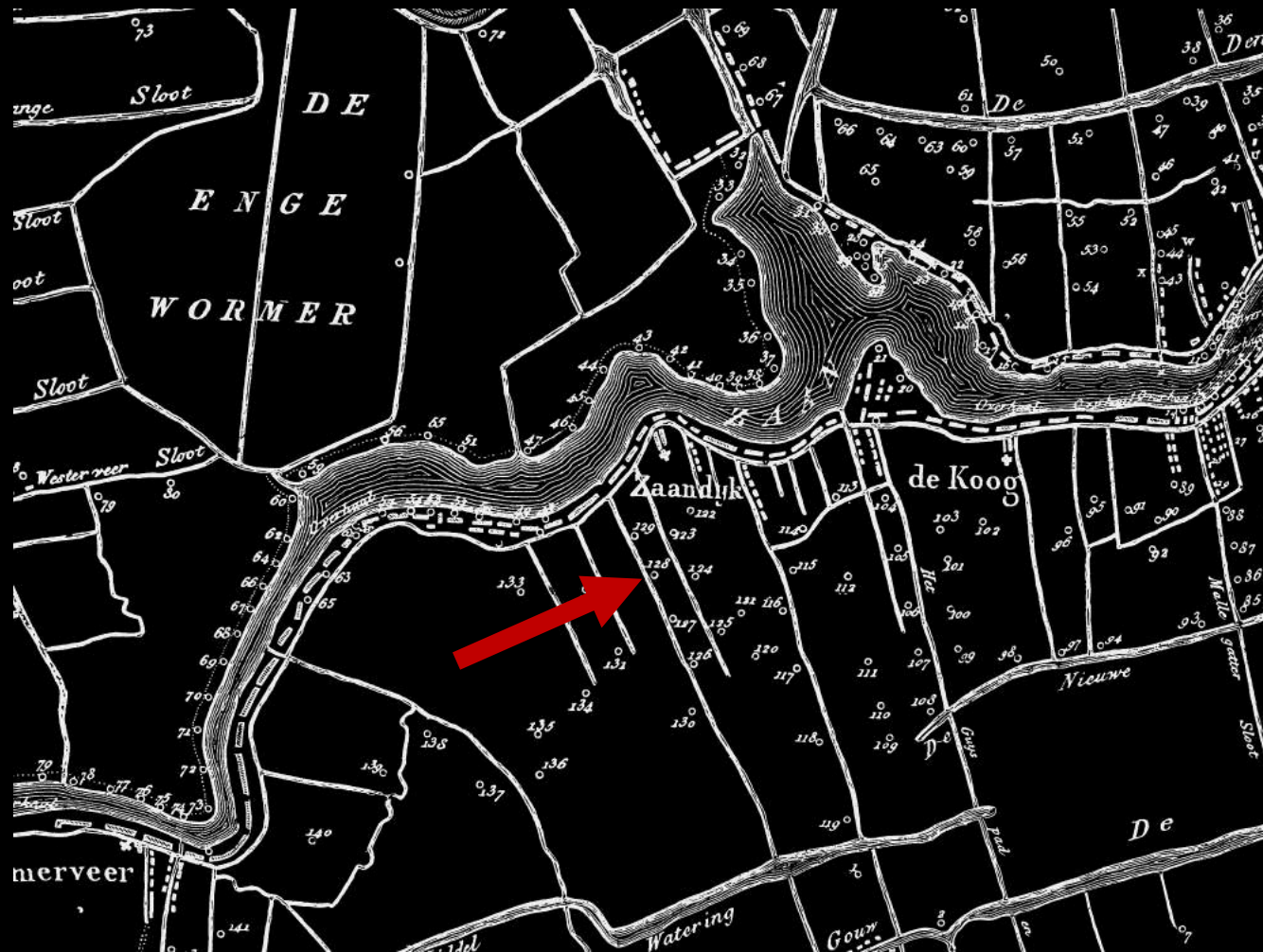
Koop aan de Loan, 7 Juli 1866.

C. G. von Reeken
J. Dugris

Oliemolen DE OUDE HAAS

Dubbele oliemolen DE OUDE HAAS

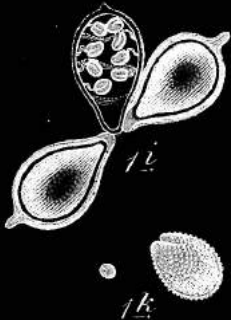
Gebouwd: 1634

1^e eigenaar: Gerrit Pietersz. Noom

Brandverzekering 1663: f. 1750

Olieslagerscontract: f. 4.500 (1814)

Afgebroken: 1848

Het Hazepad

Dubbele oliemolen DE OUDE HAAS

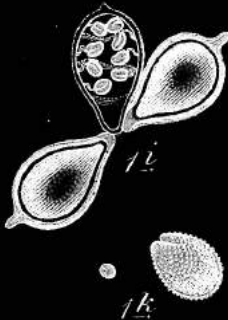
Gebouwd: 1634

1^e eigenaar: Gerrit Pietersz. Noom

Brandverzekering 1663: f. 1750

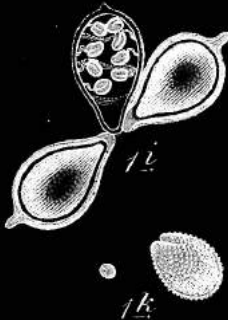
Olieslagerscontract: f. 4.500 (1814)

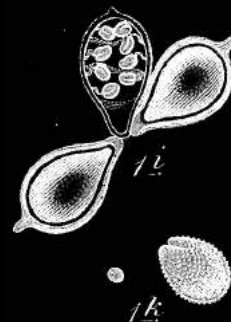
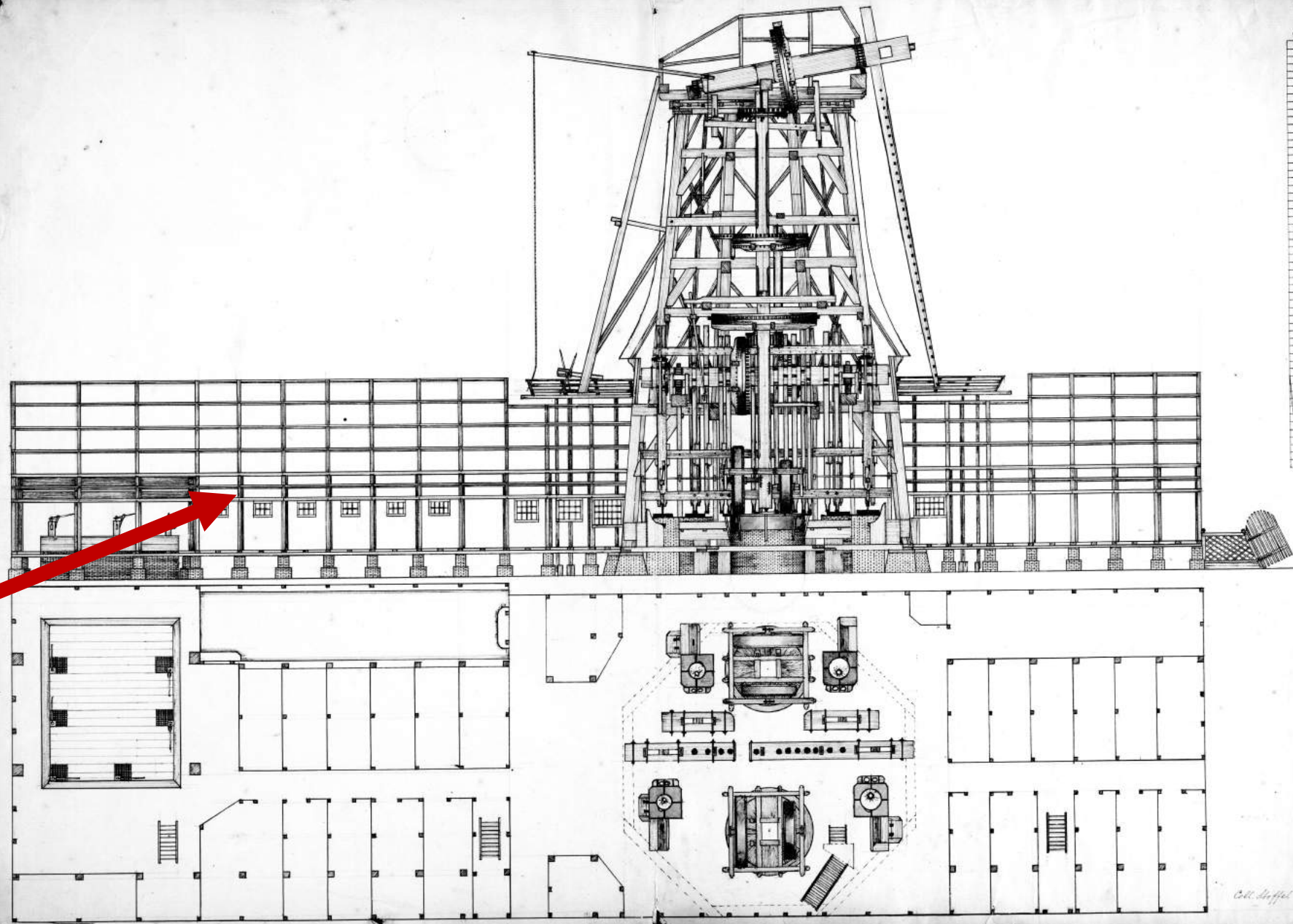
Afgebroken: 1848

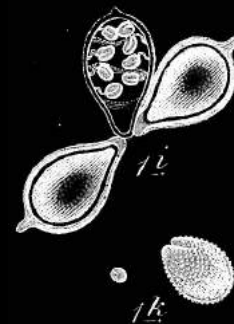
Molen afgebroken, maar...

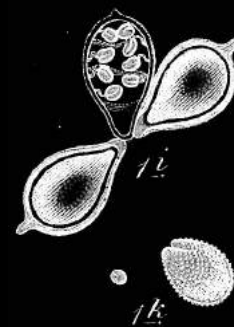

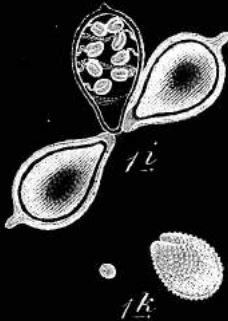

De schuur bleef staan

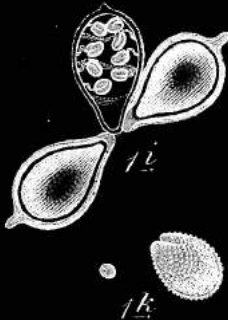

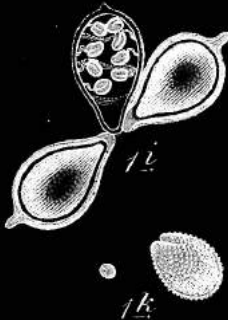

Archeobotanie

Archeobotanie

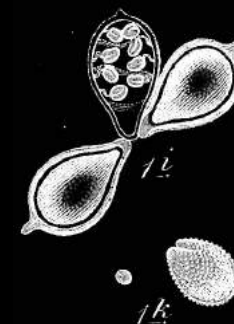

Oliehoudende zaden

Vlas

Linum usitatissimum

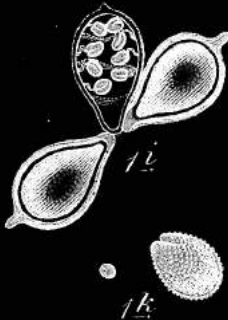
Oliehoudende zaden

Raapzaad
Brassica rapa

Huttentut / Deder
Camelina sativa (ssp. alyssum)

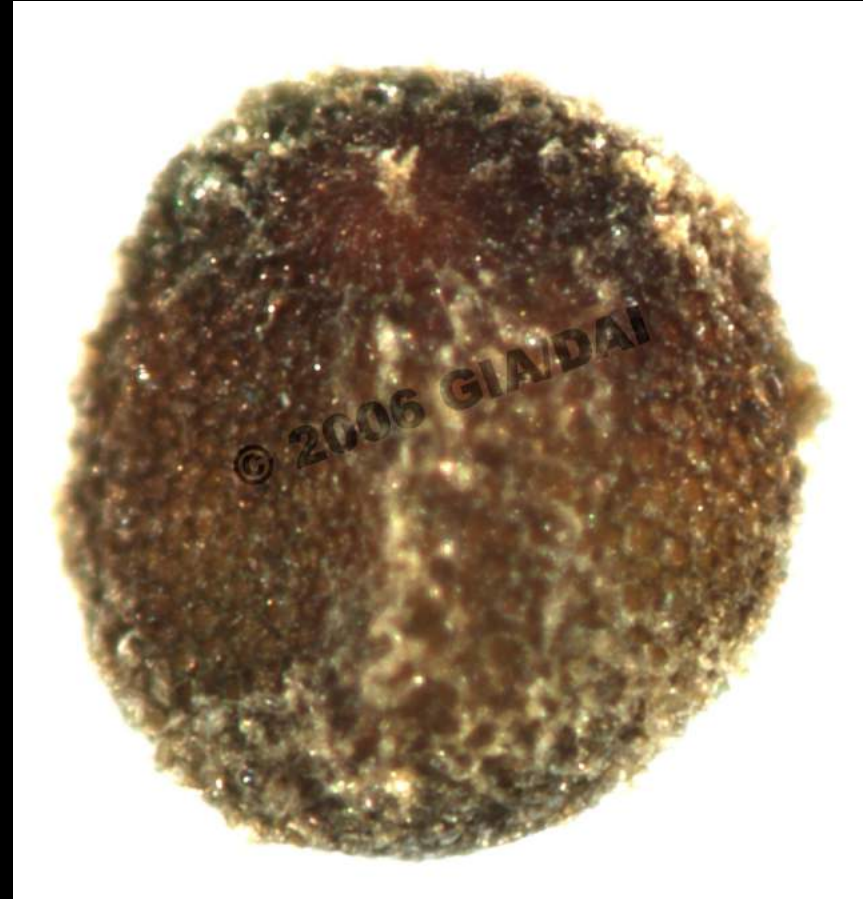

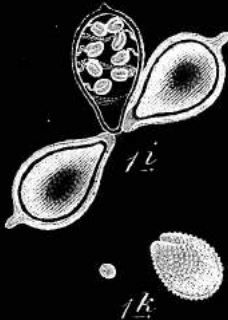
Akkeronkruiden

Glanzige hoornbloem
Cerastium fontanum
(ssp. *holosteoides*)

Vlaswarkruid
Cuscuta epilinum

Akkeronkruiden

Spurrie

Spergula arvensis

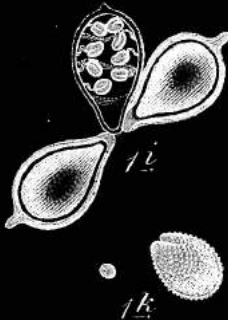
Vogelmuur

Stellaria media

Dagkoekoeksbloem

Silene dioica

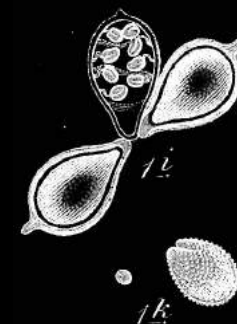

Akkeronkruiden

Vlasdolik

Lolium remotum

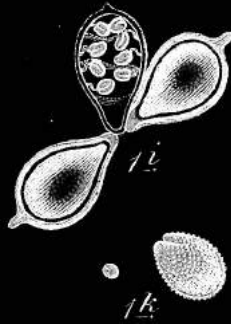

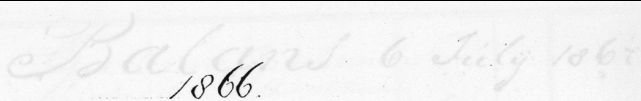
Oorsprong?

Goederen opgenomen									
1	11	Koolzaad	in de Pellicaan	79	ken	110	Reken		
1	11	d.	in de Pellicaan	79	ken	110	Reken		
2	22	Koolzaad	in de Pellicaan	79	ken	110	Reken		
2	22	d.	in de Pellicaan	79	ken	110	Reken		
4	24	Calcutta	Lijnzaad	74	ken	130	Reken		
4	24	d.	Lijnzaad	74	ken	130	Reken		
4	24	d.	Lijnzaad	74	ken	130	Reken		
4	24	Odessa	d.	70	ken	130	Reken		
3	12	d.	d.	63	ken	134	Reken		
7	26	d.	d.	63	ken	136	Reken		
6	22	Catania	d.	70	ken	138	Reken		
4	2	Patna	d.	76	ken	138	Reken		
4	18	Calcutta	d.	71	ken	132	Reken		
6	6	Odessa	d.	66	ken	134	Reken		
4	24	d.	d.	63	ken	136	Reken		
2	3	Catania	d.	69	ken	130	Reken		
2	21	Windau	d.	273	ken	130	Reken		
2	21	Calcutta	d.	71	ken	130	Reken		
5	9	d.	d.	70	ken	130	Reken		
2	25	Odessa	d.	63	ken	136	Reken		
2	27	Catania	d.	69	ken	130	Reken		
4	8	Windau	d.	26	ken	144	Reken		
1	20	d.	d.	273	ken	144	Reken		
1	23	Egyptisch	d.	59	ken	136	Reken		
2	26	d.	d.	523	ken	136	Reken		
3	5	Catania	d.	69	ken	130	Reken		
1	29	Albanexer	d.	141	ken	142	Reken		
7	5	Mirzapore	d.	71	ken	132	Reken		
1	28	Archangel	d.	60	ken	134	Reken		
2	1	d.	d.	263	ken	134	Reken		
1	10	Odessa	d.	66	ken	134	Reken		
9	24	d.	d.	63	ken	134	Reken		
0	3	Calcutta	d.	63	ken	138	Reken		
2	21	Beschadigd	d.	93	ken	108	Reken		
6	20	Calcutta	d.	71	ken	130	Reken		
4	7	Odessa	d.	66	ken	132	Reken		
3	27	d.	d.	63	ken	136	Reken		
2	7	Peterob.	d.	61	ken	140	Reken		
1	21	Catania	d.	69	ken	130	Reken		
5	5	Windau	d.	273	ken	144	Reken		
1	20	Archangel	d.	104	ken	144	Reken		
134	18	diverse Soorten Lijnzaad							
125	2	Haarvan							
0	15	Windau, beschadigd							
134	18	Lijnzaad							
29	24	Lijnzaad, beschadigd							
7	21	Haarvan							
23	23	Haarvan							
7	400	Haarvan							

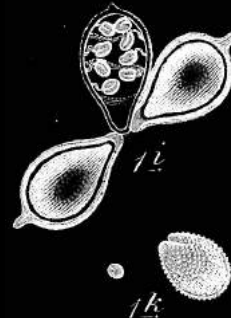
75	d.
75	Koolzaad
"	Calcutta
"	d.
50	d.
"	Odessa
"	d.
"	d.
75	Catania
75	Patna
50	Calcutta
50	Odessa
"	d.
"	Catania
"	Windau
"	Calcutta
25	Odessa
75	Catania
"	Windau
25	d.
50	Egyptisch
50	d.

"	Catania
50	Albanexer
25	Mirzapore
75	Archangel
25	d.
25	Odessa
"	d.
"	Calcutta
"	Beschadigd
"	Calcutta
"	Odessa
50	d.
75	Peterob.
"	Catania
"	Windau
70	Archangel
20	diverse Soorten Lijnzaad
	Haarvan:
95	Windau, beschadigd
25	Lijnzaad
20	Lijnzaad

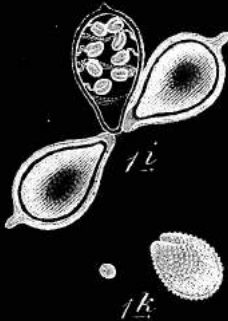

		Per Transport		
			34.295	34.
	Salen Dederdik Goren de bak	10	20	.
13	000 Dederkorken	60	780	.
27	410 Kk. a d. Hamburger	60	1644	60
882	Salen Helderse Lijnolie p.	30	26460	.
53	" Lijndik in de bak p.	15	765	.
8 ⁵⁰	" d. Goren de bak p.	15	127	50.

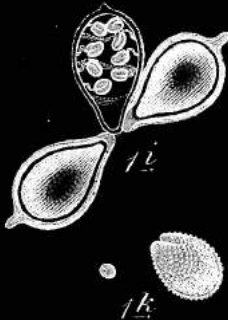
Hopelijk binnenkort meer resultaten
uit DE OUDE HAAS

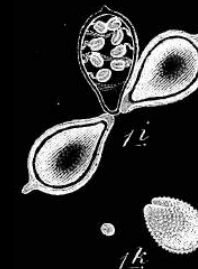
Verder over nadenken:

DE OUDE HAAS als voorbeeld van
interdisciplinaire samenwerking tussen
historici, ambachtslieden en archeologen!

Huttentutzaden uit oliemolen De Oude Haas te Zaandijk

Vragen?

 J . KREUNING @ MOLENS . NL